

TRANSFORMACIJA ŠKOLA ZA OBRAZOVANJE DECE SA SMETNJAMA U RAZVOJU I INVALIDITETOM - PROMENA PARADIGME

Stevan Nestorov¹, Nenad Glumbić², Violeta Nestorov³, Jelena Vukić⁴,
Ljiljana Abramović Savić⁵

¹ OŠ „Radivoj Popović“, Zemun

² Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Beograd

³ PU „Savski venac“- vrtić „Venčić“, Beograd

⁴ OŠ „Radivoj Popović“, Zemun

⁵ NVO „Pomoć porodici“, Zemun

U Evropi se obrazovni sistemi iz godine u godinu reformišu, a kada je u pitanju obrazovanje dece sa smetnjama u razvoju, promene su još vidljivije. Kao i u svakoj naučnoj i stručnoj oblasti i u specijalnoj edukaciji i rehabilitaciji dolazi do promena, kako zbog novih saznanja, tako i zbog promena u društvu i novih zahteva koje društvo postavlja. S jedne strane, u skladu sa inkluzivnim konceptom razvoja društva, deca sa smetnjama u razvoju pohađaju „redovne“ škole, a u ovakvom obrazovnom okruženju specijalna edukacija i rehabilitacija dobija drugačiju ulogu. S druge strane, kako istraživanja pokazuju, sve veći je broj dece sa poremećajem iz spektra autizma i dece sa višestrukom ometenošću koja pohađaju škole za obrazovanje dece sa smetnjama u razvoju i invaliditetom. Ova deca zahtevaju obrazovanje koje će staviti fokus na funkcionalna znanja i funkcionalne veštine i zato je neophodno obezbediti sistem podrške i intervencije koje su zasnovane na dokazima.

Projekat “Da naše specijalne škole budu kao evropske” sprovodi organizacija „Pomoć porodici“ u okviru Erasmus+ programa koji finansira Evropska Unija. Cilj ovog projekta je unapređivanje specijalne edukacije i rehabilitacije dece sa smetnjama u razvoju i invaliditetom u Srbiji. Naziv projekta simbolično oslikava našu ideju evropske dimenzije promena u oblasti obrazovanja dece sa smetnjama u razvoju u „specijalnim“ školama u Srbiji na čemu radi projektni tim.

U radu je dat pregled domaće i inostrane prakse, kao i smernice za reformu škola za obrazovanje dece sa smetnjama u razvoju i invaliditetom. Izlaganje je ilustrovanio adekvatnim video zapisima.

Ključne reči: „specijalne“ škole, Evropa, Srbija, reforme, preporuke, Erasmus+